

Verhaal van
de dag

'Havo is geen optie' houdt ouders een spiegel voor Ze denken alleen VWO, VWO, VWO

Marieta Kroft
m.kroft@hdcmedia.nl

Wassenaar ★ Havo is geen optie. Het is de titel van de debuutroman van Martje van der Brug (54) uit Voorschoten. Ze legde de basis voor haar verhaal in Wassenaar, waar ze 34 jaar woonde. Het resultaat is een boek dat lekker wegleeft, met een boodschap, zo blijkt wel uit de subtitel 'Ontspoorde ambitie in een villadorp'. „Gebeurtenissen heb ik geromantiseerd”, zegt de schrijfster. „Toch zullen er ongetwijfeld ouders in Wassenaar zijn die na het lezen ervan rode oortjes krijgen omdat ze zichzelf herkennen.”

'Havo is geen optie' gaat over rijke, fanatieke ouders die gemakkelijk advocaten in de arm nemen om hogere cijfers af te dwingen. Het is een boek over ongelukkige kinderen en docenten die er het beste van proberen te maken. Zondag is de presentatie. Van der Brug geeft nu alvast een toelichting.

Het verhaal speelt zich af in het dorp Berkheij. In werkelijkheid gaat het om Wassenaar?

„Er zijn veel parallellen. Berkheij is de naam van een in zee gespoeld dorpje bij Wassenaar en de naam van een duingebied. Ik wilde in het boek de naam Wassenaar niet gebruiken omdat de gebeurtenissen zich net zo goed in Haarlem, Groningen of waar dan ook kunnen afspelen. De inspiratie deed ik wel in Wassenaar op. Ik heb er 34 jaar gewoond. Mijn drie kinderen zaten er op het Rijnlands Lyceum. Meer dan tien jaar was ik lid van het curatorium. Dit clubje geeft niet-bindende adviezen aan de schoolleiding. Als ouders het niet eens zijn met de school, komen ze bij het curatorium terecht. Ik merkte dat sommigen tot het uiterste gingen om hun kind op het vwo te krijgen. Ik heb wel eens gezegd: 'Zou u niet liever willen dat uw kind lekker gaat sporten en genieten? Waarom zet u uw kind zo klem?' Veel ouders zien dat niet. Ze denken alleen maar 'vwo, vwo, vwo'. Een kind dat niets anders hoort dan dat hij naar het vwo moet, terwijl hij zelf weet dat hij

Het boek

Het boek 'Havo is geen optie', dat verschijnt bij uitgeverij Artemis & Co, is verkrijgbaar in de boekhandel voor 18,95 euro. Martje van der Brug signeert haar roman op zaterdagmiddag 2 november in Boekhandel de Kler in Wassenaar.

'Ik ben zelf rigoureuws gesjeesd op de universiteit'

dat niet kan, wordt diep ongelukkig. 'Ja', zeggen de ouders dan. 'Jouw kinderen zitten toch ook op het vwo?' Dat is zo.”

Zij waren gelukkig op 't vwo?
„Mijn uitgangspunt is dat een kind moet doen waar hij goed in is. Als je met hangen en wurgen het vwo en de universiteit haalt, moet je niet denken dat je later ergens de baas wordt of zo. Als ik een kind had gehad dat goed was in brommers verkopen, zou ik hebben gezegd: 'Ga dat ontwikkelen'. Mijn kinderen zijn niet echt goed in iets als muziek, sport of iets creatiefs. Ze zijn goed in sommetjes maken. Daar zijn ze in doorgedaan. Ik ben zelf rigoureuws gesjeesd op de universiteit in Leiden en ben uiteindelijk reclameteksten gaan schrijven. Dat is veel leuker dan het werk van mijn man: hij is advocaat en zit de hele dag met een das om zijn nek in een saai kantoor. Ik heb er geen enkele spijt van dat ik geen jurist ben geworden. De boodschap die ik in mijn boek aan ouders wil meegeven is 'Kijk naar je kind. Gun hem of haar een fijne jeugd.’”

In Wassenaar spelen de hoge verwachtingen van ouders meer dan elders?

„Nee hoor. Overal in Nederland kom je ouders tegen die hun kind per se op het vwo willen hebben. Het is wel iets dat bij hoog opgeleide ouders hoort. Wat in Wassenaar extra opvalt is dat er veel ouders wonen die rijk en succesvol zijn. Het is dan heel makkelijk om naar allerlei middelen te grijpen om een hoger niveau voor je kind te behalen. Ze sturen hun kinderen makkelijker naar privéscholen. Ze nemen ook heel gemakkelijk een advocaat in de arm. In het boek lees je over Tobias die een i krijgt omdat hij tijdens het examen een mobiele telefoon in zijn broekzak

had. Hij maakt nog kans op een herkansing. De vader is het er desondanks niet mee eens en begint een procedure.”

Ouders die procederen, dat maakte u als lid van het curatorium van het Rijnlands Lyceum echt mee?

„Ja. Ik weet dat het voor de school een probleem is. De school probeert goed onderwijs te geven, maar is behoorlijk veel tijd en geld kwijt met dit soort acties. Ik merk te bij ons ook dat de schoolleiding scherp op de reglementen moest letten. Want stel dat ze een fout maken, dan kunnen ze erop worden gepakt. Deze attitude van ouders is niet goed, het gaat ten koste van de kinderen. Mijn boek moet je ook als een steuntje in de rug van de school zien.”

Wat hoopt u met uw boek te bereiken?

„Ik hoop natuurlijk op een maatschappelijke discussie. Ouders die het lezen zouden zichzelf een spiegel kunnen voorhouden: wat jij denkt hoeft niet altijd het beste voor je kind te zijn. Een kind moet worden wie hij of zij is. Gelukkig word je als je niet aan te hoge verwachtingen hoeft te voldoen. Jenneke, de hoofdpersoon in het boek, is opgegroeid op een boerderij in Twente. Haar ouders hadden geen belangstelling voor haar opleiding en carrière. Ze voelde zich eenzaam. In Berkheij komt ze in een totaal ander milieu, maar herkent ze dingen van zichzelf. Ook daar komt ze hele eenzame kinderen tegen. Geluk, veiligheid en gezien worden is een goede basis voor het latere leven. Geef dat mee als ouders, dan komt de rest ook wel.”

Heeft u al een reactie van het Rijnlands Lyceum gekregen?

„Nee, niemand heeft het boek al gelezen. Ik laat ze nog in spanning. Zondag is de presentatie.”

Gaat u uw boodschap ook nog op een andere manier verkondigen behalve in het boek?
„Ja, ik heb al wat uitnodigingen lopen van onder meer Rotary Clubs, leesclubs, scholen en bibliotheken.”

Martje van der Brug: „Mijn boek is een steuntje in de rug van de scholen.”

Verhaal van
de dag

Mijn nieuws

De ene keer is het groot nieuws, de andere keer juist heel klein. Wat voor de één belangrijk is, is het weer niet voor de ander. In 'Mijn nieuws' vragen we streekgenoten naar wat hun is opgevallen in het nieuws van afgelopen week. Vandaag: Arieke Sonnemans-Karen.

'Maak het bespreekbaar'

Wie: Arieke Sonnemans-Karen
uit: Leiden
Leeftijd: 24 jaar
Waar: In de Digros aan de Langegracht

De grote zedenzaak in Brabant, waarbij 300 tienermeisjes slachtoffer werden, schokte eerder deze week heel Nederland. Voor docente Arieke Sonnemans kwam het nieuws echter niet als een verrassing. Zij geeft het vak levensbeschouwing aan Vmbo-leerlingen en herkent de grootschalige problematiek.

Wat gaat u aan uw leerlingen vertellen?

„Het onderwerp seksuele voorlichting schuif ik twee hoofdstukken naar voren. Ze zitten nu misschien met vragen. Zoiets moet je echter wel voorzichtig en niet te direct voorleggen. Er kunnen leerlingen in de klas zitten voor wie dit gevoelig en confronterend ligt omdat ze het zelf hebben meegemaakt.”

Welke leerlingen zijn hier vatbaar voor?

„In principe iedere leerling. Er wordt vaak ten onrechte gedacht dat dit alleen maar verlegen meisjes zijn. Het zijn vooral kinderen die zich eenzaam voelen en op zoek zijn naar aandacht.”

Is het een taak van de ouders of van de school?

„In de eerste instantie altijd de ouders, maar wij leraren spelen ook een grote rol. We

moeten samen kinderen helpen weerbaarder te worden. De hersenen zijn nog niet volgroeid waardoor ze de gevolgen niet kunnen overzien. Ze moeten leren grenzen stellen, en dat hun lichaam niet voor Jan en Alleman is. Het is ook goed om in de gaten te houden wat ze allemaal op internet doen.”

Is er een afweging tussen privacy en bescherming?

„Dat ligt voor ieder kind weer anders. Als ik moeder zou zijn, staat de computer in de woonkamer waar ik er zicht op heb. Maar het belangrijkste is dat je bespreekt wat normaal is en wat niet. Een open en veilige sfeer daarbij is enorm belangrijk.”

Vanaf welke leeftijd moet je hiermee beginnen?

„Vanaf de geboorte. Zo zorg je ervoor dat een kind durft aan te kloppen als er iets is. De problemen van kinderen die opgroeien in een gesloten familiesfeer blijven heel vaak verborgen.”

Welke rol speelt de samenleving?

„De Nederlandse samenleving is sterk gericht op het individualisme. De sociale controle die we vroeger hadden, geldt niet meer. Mensen zien de problemen van anderen kinderen als iets waar ze zich niet mee mogen bemoeien. Als we meer voor elkaar zouden uitkijken, kunnen we eerder ingrijpen en een hoop ellende besparen.”

